

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

Система менеджменту якості

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до розроблення та оформлення
робочої програми навчальної дисципліни

СМЯ НАУ МР 03.02(09) - 01- 2017

КИЇВ

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01)–03–2017
		стор. 2 з 20	

УНЕСЕНО

Навчально-методичним відділом

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядженням університету

від « 13 » 07.2017р. № 106/роз

РОЗРОБНИКИ

Начальник навчально-методичного відділу Бородінова Л.Ю.

Методист вищої категорії Колотіліна Л.І.

Методист вищої категорії Фігерето Менендес Т.Ф.

Рівень документа – 2а

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01)–03–2017
		стор. 3 з 20	

ЗМІСТ

	стор
1. Загальні положення	4
2. Структура та зміст робочої програми навчальної дисципліни.....	5
3. Зразки оформлення робочої програми навчальної дисципліни	17
(Додатки 1 – 4)	
Додаток 1. Робоча програма (зразок)	
Додаток 2. Тематичний план (варіанти)	
Додаток 3. Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою (рекомендовані значення)	
Додаток 4. Форми документів щодо актуалізації програм (Ф 03.02-34), (Ф 03.02-36)	

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01)–03–2017
		стор. 4 з 20	

1. Загальні положення

1.1. Методичні рекомендації до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни розроблено відповідно до Закону України “Про вищу освіту” № 1556-УІІ від 01 липня 2014 року, Постанови КМУ від 30.12.2015 р. «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» та Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті (ухвалено вченою радою від 25.05.2016, протокол № 4).

1.2. Робоча програма навчальної дисципліни (РП) є нормативним документом університету, що визначає місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця, мету та завдання її вивчення; роль та значення відповідних програм для забезпечення оволодіння студентами (або аспірантами) системою необхідних знань та вмінь.

1.3. РП навчальної дисципліни розробляється на основі освітньої програми та навчального і робочого навчального планів підготовки фахівця певного освітнього ступеня, або освітньо-наукового ступеня, **освітніх програм, вітчизняних та міжнародних стандартів**, та відповідних нормативних документів.

1.4. РП навчальної дисципліни розробляється провідним викладачем кафедри або створеною для цього робочою групою кафедри, яка викладає цю дисципліну.

Відповідальність за розроблення та оформлення РП навчальної дисципліни покладається на завідувача кафедри, яка викладає цю дисципліну.

1.5. Зміст РП навчальної дисципліни має відповідати освітній програмі підготовки фахівця, його освітньому, а для здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії (далі - аспіранта) освітньо-наукового ступеня, програмним компетентностям та результатам навчання й бути узгодженим з випусковою кафедрою.

1.6. Розроблені РП навчальної дисципліни обговорюються на засіданнях кафедри-розробника, випускової кафедри, науково-методично-редакційної ради інституту; узгоджуються з директором інституту, деканом факультету, а для аспірантів – директором Центру новітніх технологій і начальником відділу докторантури та аспірантури, й подаються на експертизу до навчально-методичного відділу (НМВ), а для аспірантів до Центру новітніх технологій (ЦНТ) університету.

1.7. РП навчальної дисципліни, яка викладається декількома кафедрами, розробляється цими кафедрами. Їх діяльність координує відповідна випускова кафедра.

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01) – 03 – 2017
		стор. 5 з 20	

Відповідальність за розроблення та оформлення РП навчальної дисципліни покладається на завідувачів зазначених кафедр.

1.8. Розроблені РП навчальної дисципліни, після їх експертизи в НМВ, або в ЦНТ затверджуються проректором з навчальної та виховної роботи та скріплюються печаткою університету.

Затверджені РП навчальної дисципліни доводяться до відома викладачів та студентів або аспірантів.

1.9. Оформлення РП дисциплін має відповідати вимогам системи менеджменту якості (СМЯ), запровадженої в університеті.

1.10. Контрольні примірники затверджених РП навчальних дисциплін зберігаються на кафедрі, яка їх розробила.

1.10.1. Для навчальних дисциплін, які за робочими навчальними планами викладаються декількома кафедрами, кількість контрольних примірників РП навчальної дисципліни має відповідати кількості зазначених кафедр.

1.10.2. Електронний варіант та титульні сторінки (стор.1, стор.2) зберігаються в НМВ, а для аспірантів в ЦНТ університету.

1.10.3. Кафедра – розробник РП навчальної дисципліни передає по одному врахованому примірнику на випускову кафедру та врахований примірник (титульні сторінки та електронну версію) – до дирекції інституту, деканату факультету, а для аспірантів до ЦНТ, в якому навчаються студенти або аспіранти відповідного напрямку (спеціальності).

1.10.4. Завідувач випускової кафедри та директор інституту, декан факультету, директор Центру новітніх технологій контролюють наявність зазначених у п. 1.10.3 документів, їх відповідність фактичному змісту викладання дисциплін та порядку рейтингового оцінювання, що наведено в цих документах.

1.11. Зміст РП навчальної дисципліни щорічно обговорюється на засіданні кафедри-розробника. Результати обговорення відображаються відповідно до вимог системи менеджменту якості (СМЯ), запровадженої в університеті.

1.11.1. Зміни до змісту РП відображаються відповідно до вимог СМЯ, а також у формі «Внесення доповнень та змін» (Ф 03.02-34).

1.11.2. Для підтвердження дійсності затверджених раніше РП до НМВ мають бути передані документи за формами (Ф 03.02-34), (Ф 03.02-36).

1.11.3. Для підтвердження дійсності затверджених раніше РП до НМВ має бути передана форма (Ф 03.02-36), а також ксерокопії титульних сторінок РП (з внесеними змінами) та ксерокопії заповнених форм СМЯ (Ф 03.02 – 03), (Ф 03.02 – 04).

2. Структура та зміст робочої програми навчальної дисципліни

(Додаток 1). Робоча програма навчальної дисципліни складається зі вступу та чотирьох розділів

Вступ

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01) – 03 – 2017
		стор. 6 з 20	

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

2. Зміст навчальної дисципліни

2.1. Структура навчальної дисципліни. (Додаток 2).

2.2. Лекційні заняття їх тематика і обсяг.

2.3. Лабораторні заняття їх тематика і обсяг.

2.4. Практичні/семінарські заняття їх тематика і обсяг.

2.5. Самостійна (індивідуальна) робота студента, (або аспіранта) її зміст та обсяг.

2.5.1. Домашнє завдання*

2.5.2. Розрахунково-графічна робота*

2.5.3. Курсова робота*/. Курсовий проект*

3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни

3.1. Методи навчання.

3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті.

4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом (або аспірантом) знань та вмінь.

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів

1. Пояснювальна записка.

1.1. Заплановані результати.

Відповідно до освітнього ступеня майбутнього фахівця та освітньої програми його підготовки послідовно конкретизуються:

- місце навчальної дисципліни в галузі науки та системі професійної підготовки фахівця;

- мета викладання навчальної дисципліни;

- завдання вивчення навчальної дисципліни;

- програмні компетентності навчальної дисципліни. *(Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом початку на певному рівні вищої освіти.)*

- міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни.

(Надати перелік дисциплін знання з яких потрібні для вивчення даної, та перелік дисциплін, вивчення яких у подальшому базується на матеріалі зазначеної.)

1.2. Програма навчальної дисципліни.

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01) – 03 – 2017
		стор. 7 з 20	

Цей розділ програми відображає її модульне структурування, назву тем та стислий зміст кожної теми. Структурування навчальної дисципліни за навчальними модулями та темами повинно здійснюватись на основі виділення інформації, необхідної та достатньої для всебічної характеристики змісту дисципліни з точки зору набуття майбутніх професійних компетенцій.

При формуванні змісту РП навчальної дисципліни необхідно врахувати основні напрямки розвитку галузі, досягнення сучасної науки та техніки, взаємозв'язок компонентів логічної структури змісту різних навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом тощо.

2. Зміст навчальної дисципліни.

2.1. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план навчальної дисципліни структурується по семестрах, модулях і *темах* навчальної дисципліни. Теми, які включено до тематичного плану, можуть також подаватись в *узагальненому вигляді*, а саме: складатись із тем різних видів навчальних занять, об'єднаних за певною ознакою в *тематичні розділи*. (табл.1)

Таблиця 1

Тематичний план навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)				
		Усього	Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС
1	2	3	4	5	6	7

Увага! При формуванні тематичного плану РП викладач повинен мати на увазі, що одній годині аудиторних занять (лекції, практичні та лабораторні заняття) обов'язково повинно відповідати не менше 0,5 години самостійної роботи студента.

Планування змісту лекційних, практичних (семінарських), лабораторних занять здійснюється по кожному модулю та передбачає визначення тем *двогодинних* навчальних занять, а також планування часу для самостійної роботи студента (СРС) з навчальним матеріалом відповідного заняття (табл.2, табл. 3, табл. 4).

Таблиця 2

2.2. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекції	СРС
1	2	3	4

Таблиця 3

2.3. Лабораторні заняття, їх тематика та обсяг

№	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01)–03–2017
		стор. 8 з 20	

пор.		Лабораторні заняття	СРС
1	2	3	4

Таблиця 4

2.4. Практичні заняття, їх тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практичні заняття	СРС
1	2	3	4

Таблиця 5

2.5. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг

№ пор.	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (год.)
1	2	3

Самостійна (індивідуальна) робота студента (або аспіранта) передбачає опрацювання навчального матеріалу лекційних занять, підготовку до практичних (семінарських) або лабораторних занять, а також самостійне опрацювання додаткового навчального матеріалу до окремих модулів або тем у вільний від аудиторних занять час, виконання домашнього завдання, розрахунково-графічної роботи, курсової роботи (проекту) тощо.(Табл.5)

Увага! При плануванні СРС встановлено такі мінімальні обсяги часу на виконання студентом індивідуальних завдань: домашнє завдання – 8 годин, розрахунково-графічна робота – 10 годин, курсова робота – 30 годин, курсовий проект – 45 годин.

Також надається стисла характеристика домашнього завдання, розрахунково-графічної роботи, курсового проекту (роботи), якщо вони передбачені робочим навчальним планом; мета їх виконання, роль і місце в процесі вивчення дисципліни тощо.

3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни.

3.1.Методи навчання.

Вказати методи навчання, які будуть використані у процесі проведення лекційних, практичних, семінарських та інших видів навчальних занять. Наприклад, лекції з використанням мультимедійних презентацій, робота в групах, розв'язування ситуаційних завдань, кейсів, прикладного програмного забезпечення тощо .

3.2. Рекомендована література (базова, допоміжна).

Список рекомендованої літератури оформлюється відповідно до вимог ДСТУ, повинен включати сумарно **не більше 20** основних та додаткових джерел.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті.

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01)–03–2017
		стор. 9 з 20	

У розділі зазначається: нормативна база (стандарт вищої освіти), веб – сторінка кафедри, Наукової бібліотеки НУВГП, джерела Інтернет, комплекси НМК, та інституційний репозитарій НАУ.

4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом (або аспірантом) знань та вмінь.

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів.

Методи контролю та розподілу балів має за мету оцінку систематичності та успішності навчальної роботи студента. (або аспіранта) . Вона формується на засадах поопераційного контролю та накопичення рейтингових балів за різноманітну навчальну діяльність студента, (або аспіранта) за певний період навчання.

Поточна модульна рейтингова оцінка складається з балів, які студент отримує за певну навчальну діяльність протягом засвоєння цього модуля (виконання та захист індивідуальних завдань, лабораторних робіт, участь у семінарських, практичних заняттях тощо), а також участь в олімпіадах з дисципліни, студентських конференціях за тематикою дисципліни тощо.

Контрольна модульна рейтингова оцінка складається з балів за результатами виконання модульної контрольної роботи з цього модуля, завдання якої затверджуються кафедрою в установленому порядку.

Підсумкова модульна рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) як сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок.

Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) на основі підсумкових модульних рейтингових оцінок, отриманих за засвоєння кожного з модулів.

Екзаменаційна рейтингова оцінка складається з балів за результатами виконання екзаменаційних завдань, затверджених кафедрою в установленому порядку.

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

Підсумкова семестрова рейтингова оцінка складається з підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок (у балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS).

Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни, яка викладається протягом декількох семестрів, визначається як середньоарифметична оцінка з підсумкових семестрових рейтингових оцінок (за кожний семестр) у балах з наступним її переведенням в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Розподіл балів, які отримують студенти.

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01) – 03 – 2017
		стор. 10 з 20	

Максимальна підсумкова кількість балів із дисципліни, яку студент може отримати за семестр (максимальна підсумкова семестрова рейтингова оцінка), дорівнює 100.

Максимальна підсумкова кількість балів, яку студент, (або аспірант) може отримати за кожний модуль визначається багатьма чинниками, наприклад, кількістю навчальних годин модуля в загальній кількості годин цієї дисципліни; трудомісткістю, складністю та роллю різних видів навчальної роботи; важливістю («вагою») навчального модуля для засвоєння матеріалу всієї дисципліни тощо, й уточнюється кафедрою, виходячи з набутого викладачами досвіду. (табл. 8).

Розрахунок оцінок у балах за виконання студентом, (або аспірантом) різних видів навчальної роботи та приведення їх у відповідність до оцінок за національною шкалою здійснюється, виходячи з вагових коефіцієнтів:

- оцінка «Відмінно» – 0,90-1,00;
- оцінка «Добре» – 0,75-0,89;
- оцінка «Задовільно» – 0,60-0,74;
- оцінка «Незадовільно» – менше 0,60.

(Додаток 3)

Таблиця 8

Оцінювання окремих видів навчальної роботи студента, (або аспіранта)
(приклад)

4 семестр					
Модуль №1		Модуль №2		Мах кількість балів	
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		
Виконання та захист лабораторних робіт №1.1 – 1.4	13 (сумарна)	Виконання та захист лабораторної роботи №2.1	5		
Виконання та захист домашнього завдання №1	7	Виконання та захист лабораторної роботи №2.2	5		
Виконання та захист домашнього завдання №2	7	Виконання та захист лабораторної роботи №2.3	7		
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 16 бал.</i>		Виконання та захист лабораторної роботи №2.4	8		
Виконання модульної контрольної роботи №1	14	Виконання та захист лабораторної роботи №2.5	8		
		<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше 20 бал.</i>			
		Виконання модульної контрольної роботи №2	14		
Усього за модулем №1	41	Усього за модулем №2	47		
Семестровий диференційований залік					12
Усього за 4 семестр					100

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01) – 03 – 2017
		стор. 11 з 20	

- Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, (або аспіранту) якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 9).

Таблиця 9

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи
в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах					Оцінка за національною шкалою
Виконання та захист лабораторних робіт №1.1 – 1.4	Виконання та захист домашнього завдання, лабораторної роботи	Виконання та захист лабораторної роботи		Виконання модульної контрольної роботи	
12-13	7	5	8	13-14	Відмінно
10-11	6	4	6-7	11-12	Добре
8-9	4-5	3	5	9-10	Задовільно
менше 8	менше 4	менше 3	менше 5	менше 9	Незадовільно

- Сума балів, отриманих студентом, (або аспірантом) за виконання окремих видів навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

- Якщо студент, (або аспірант) успішно та своєчасно виконав передбачені в модулі всі види навчальної роботи (з позитивними за національною шкалою оцінками), то від допускається до модульного контролю з цього модуля.

- Студент, (або аспіранта) допускається до виконання модульної контрольної роботи за умови наявності у нього поточної модульної рейтингової оцінки величиною не менше 60% максимальної поточної модульної рейтингової оцінки.

Увага! Якщо студент, (або аспіранта) отримував лише мінімальні оцінки за виконання окремих видів навчальної роботи з певного модуля, то його поточна модульна рейтингова оцінка може виявитися недостатньою для отримання допуску до виконання модульної контрольної роботи.

У цьому випадку для отримання допуску до виконання модульної контрольної роботи студент повинен до її проведення виконати додаткове індивідуальне завдання, захистити його з позитивною оцінкою в балах, яка буде додана до поточної модульної рейтингової оцінки.

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01) – 03 – 2017
		стор. 12 з 20	

- Максимальна величина модульної контрольної рейтингової оцінки **не може перевищувати 30 балів**, і не може бути **менше 12 балів**, якщо дисципліна складається з одного модуля.

- Сума максимальних величин двох контрольних модульних рейтингових оцінок за семестр також **не може перевищувати 30 балів**.

- Один із можливих варіантів рейтингових оцінок за виконання модульної контрольної роботи наведено в табл. 10.

Таблиця 10

Відповідність рейтингових оцінок за виконання модульної контрольної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою
Виконання модульної контрольної роботи № 1	Виконання модульної контрольної роботи № 2	
18-20	9-10	Відмінно
15-17	8	Добре
12-14	6-7	Задовільно
менше 12	менше 6	Незадовільно

- У випадку отримання незадовільної контрольної модульної рейтингової оцінки студент повинен повторно пройти модульний контроль в установленому порядку. При повторному проходженні модульного контролю максимальна величина контрольної модульної рейтингової оцінки в балах, яку може отримати студент, не повинна перевищувати максимальне значення оцінки «Добре» за національною шкалою.

- Повторне проходження модульного контролю при отриманій раніше позитивній контрольній модульній рейтинговій оцінці з метою підвищення підсумкової модульної рейтингової оцінки не дозволяється.

- Сума поточної модульної та контрольної рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, якій відповідає певний рівень оцінки за національною шкалою.

Приклад відповідності підсумкових модульних рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою наведено в табл.11.

Таблиця 11

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка у балах		Оцінка за національною шкалою
Модуль № 1	Модуль №2	
37-41	43-47	Відмінно
31-36	35-42	Добре

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01) – 03 – 2017
		стор. 13 з 20	

25-30	28-34	Задовільно
менше 25	менше 28	Незадовільно

Максимальна підсумкова кількість балів за виконання та захист курсової роботи (проекту), яку студент може отримати за семестр (максимальна підсумкова семестрова рейтингова оцінка), дорівнює 100.

Виконання та захист курсової роботи (проекту) в РП оформлюється окремим модулем. Приклад оформлення наведено в таблиці 12, 13, 14.

Зразок

Таблиця 12

Оцінювання окремих видів навчальної роботи студента (або аспіранта)

5 семестр	
Модуль №5	
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів
Виконання курсового проекту	50
Захист курсового проекту	50
Виконання та захист курсового проекту	100

Таблиця 13

Система оцінювання результатів виконання та захисту курсового проекту

№ критерію	Критерій рейтингової оцінки	Мах кількість балів
1.	Відповідність змісту виконаної роботи поставленому завданню та повнота його розкриття	25
2.	Правильність та повнота обґрунтування прийнятих рішень	15
3.	Відповідність оформлення пояснювальної записки вимогам ДСТУ та інших нормативних документів	10
4.	Захист курсового проекту: повнота та глибина доповіді, повнота та логічність відповідей на запитання під час захисту	50
Максимальна підсумкова оцінка		100

Таблиця 14

Відповідність рейтингових оцінок за результатами виконання та захисту курсового проекту в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
За критерієм 1	За критерієм 2	За критерієм 3	Захист курсового проекту	
23-25	14-15	9-10	45-50	Відмінно
19-22	12-13	8	38-44	Добре

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01) – 03 – 2017
		стор. 14 з 20	

15-18	9-11	6-7	30-37	Задовільно
менше 15	менше 9	менше 6	менше 30	Незадовільно

Увага! Якщо студент має нульову оцінку хоча б за одним із критеріїв 1-3 або оцінку менше 30 балів за критерієм 4 (захист курсового проекту), наведених у табл. 14, то курсовий проект йому не зараховується.

- Якщо студент виконав та захистив курсовий проект поза встановлений термін з неповажних причин, то максимальна величина рейтингової оцінки в балах, яку він може отримати за результатами захисту, не повинна перевищувати максимальне значення оцінки «Добре» за національною шкалою.

- Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту курсової роботи (проекту) в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відомості модульного контролю.

- Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту курсової роботи (проекту), окрім відомості модульного контролю, заноситься також до навчальної картки, залікової книжки студента та Додатку до диплома, наприклад, так: **91/Відмінно/А, 75/Добре/С, 68/Задовільно/Д.**

- Визначення кількості балів за виконання та захист домашнього завдання, виконання та захист розрахунково-графічної роботи здійснюється відповідно до рейтингової системи, наведеної в методичних рекомендаціях викладачів кафедри.

- Для домашніх завдань або розрахунково-графічних робіт, максимальна підсумкова оцінка за виконання та захист яких перевищує 20 балів, необхідно вказати критерії рейтингової оцінки, а також максимальну кількість балів по кожному з критеріїв. Рішення про необхідність відповідних записів щодо критеріїв рейтингової оцінки, а також максимальної кількості балів по кожному з критеріїв, приймає кафедра.

- Сума підсумкових модульних рейтингових оцінок у балах за семестр становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 15).

Таблиця 15

Відповідність
підсумкової семестрової модульної
рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно

Таблиця 16

Відповідність
залікової/екзаменаційної
рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою
Залікова	Екзамен.	
12	11-12	Відмінно

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01) – 03 – 2017
		стор. 15 з 20	

66-78	Добре	10	9-10	Добре
53-65	Задовільно	8	7-8	Задовільно
менше 53	Незадовільно	-	менше 7	Незадовільно

- Якщо студент має позитивну (за національною шкалою) підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, то він допускається до семестрового екзамену.

- Семестровий екзамен здійснюється комісією, яку очолює завідувач кафедри, шляхом виконання студентом, (або аспірантом) письмової екзаменаційної роботи тривалістю до трьох академічних годин.

- Якщо студент, (або аспірант) під час семестрового екзамену отримав позитивну (за національною шкалою) екзаменаційну рейтингову оцінку (табл. 16), то навчальний курс з дисципліни в цьому семестрі йому зараховується.

- У протилежному випадку він повинен повторно скласти семестровий екзамен в установленому порядку.

- При повторному складанні семестрового екзамену максимальна величина екзаменаційної рейтингової оцінки в балах, яку може отримати студент, (або аспіранта) не повинна перевищувати максимальне значення оцінки «Добре» за національною шкалою.

- Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 17).

- Повторне проходження семестрового контролю при отриманій раніше позитивній екзаменаційній рейтинговій оцінці з метою підвищення підсумкової семестрової рейтингової оцінки не дозволяється.

- Студент, (або аспірант) має право не скласти семестровий екзамен і отримати підсумкову семестрову рейтингову оцінку без екзамену, якщо він виконав протягом семестру всі види навчальної роботи без порушення встановлених термінів і без перескладань і отримав позитивну (за національною шкалою) підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку.

- У протилежному випадку він повинен обов'язково скласти семестровий екзамен.

- Підсумкова семестрова рейтингова оцінка студента, (або аспіранта) який виконав протягом семестру всі види навчальної роботи без порушення встановлених термінів і без перескладань, отримав позитивну підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку та вирішив не скласти екзамен, дорівнює сумі підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки та мінімальної екзаменаційної рейтингової оцінки, встановленої для кожної категорії підсумкових семестрових модульних рейтингових оцінок (**для «Відмінно» – 11 балів, для «Добре» – 9 балів, для «Задовільно» – 7 балів**).

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01) – 03 – 2017
		стор. 16 з 20	

Таблиця 17

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки
в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75 – 81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилوک)
67 – 74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60 – 66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

- Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в семестрі, в якому передбачено диференційований залік, дорівнює сумі підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки та залікової рейтингової оцінки, встановленої для кожної категорії підсумкових семестрових модульних рейтингових оцінок (для «Відмінно» – 12 балів, для «Добре» – 10 балів, для «Задовільно» – 8 балів).

- Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

- Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

- Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни, яка викладається протягом декількох семестрів, визначається як середньоарифметична

	Система менеджменту якості МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисциплін	Шифр документа	СМЯ НАУ Мр 03.02(01) – 03 – 2017
		стор. 17 з 20	

оцінка з підсумкових семестрових рейтингових оцінок (за кожний семестр) у балах з наступним її переведенням в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

. - Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни, **яка викладається протягом одного семестру**, дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці.

- Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

2. Зразки оформлення робочої програми навчальної дисципліни (Додатки 1 – 4).

Начальник навчально-методичного відділу

Л.Бородінова